

Saltdal kommune
MØTEBOK

Arkiv:	V70
Saksbehandler:	Wilhelm Morgenstjerne
Dato:	30.08.2005
Landbruks- og matdep.	
Saksnr.:	05/1215
Doknr.:	20
Mottatt:	14 SEPT 2005 ASR/ASR
Saksbehandler:	IEK
Ark.:	482
Kopi:	
Avskr.:	

Høringsutkast - Forskrift om bærekraftig skogbruk

SAKSGANG:				
R.f.	Utvalg	Arkivsaksnr.	Møtedato	Utvalgssak
1	FORMANNSKAPET	05/01486-2	06.09.05	120/05

Sign: Ekg 09.09.05 RP	Utskrift sendt til: Landbruks- og matdepartementet, Postboks 8007 Dep, 0030 OSLO
--------------------------	---

Foreliggende dokumenter:

1. Høringsutkast – forskrift om bærekraftig skogbruk, fra landbruks- og matdepartementet, datert 06.07.2005
2. Utkast til Forskrift om bærekraftig skogbruk
3. Standarder for et bærekraftig norsk skogbruk v/Levende Skog

Sakens bakgrunn:

Landbruks- og matdepartementet har sendt på høring et utkast til forskrift om bærekraftig skogbruk med frist for uttalelse 4. oktober.

I høringskrivet fra departementet beskrives bakgrunnen for utkastet til forskriften slik: "I St.meld. nr. 17 (1998-99) Verdiskaping og miljø – muligheter i skogsektoren, foreslo regjeringa at det skulle utarbeidast ein ny lov om skogbruk til erstatning for gjeldande skogbrukslov. Arbeidet skulle ha som mål at den nye lova skulle innehalde klare føresegner om eit bærekraftig skogbruk og om langsiktig ressursforvaltning. Ein ønskte at skogeigaren sitt ansvar for å forvalte eigne skogressursar og å ta miljøomsyn skulle stå sentralt i ein ny lov. Under behandlinga av Skogmeldinga streka Næringskomiteen under at lova burde vere ein næringslov som byggjer på prinsippet om fridom under ansvar, og at lova burde gi klare rammer for dei miljøomsyna skogbruket må ta, og som er ein viktig del av skogeigaren sitt forvaltaransvar. I samsvar med denne meldinga og Stortinget si behandling av den la Regjeringa hausten 2004 fram framlegg om ny skogbrukslov, Ot. prp. nr. 28 (2004-2005). I proposisjonen heiter det mellom anna følgjande om ei miljøforskrift;

Departementet meiner at spørsmål som gjeld ei mogleg miljøforskrift må sjåast i samanheng med skogbruket si miljøsatsing elles. Gjennom miljøprosjektet Levende Skog blei det i 1998 fastsett standardar for eit bærekraftig skogbruk. Desse standardane blei innarbeidd i eit sertifiseringssystem som no femner mellom 90 og 100 % av avverkninga i det norske skogbruket. Departementet er svært tilfreds med den innsatsen næringa legg i miljøomsyn ved drift og forvaltning av skogressursane, ei satsing som har ført til at det blir teke vesentleg meir miljøomsyn i skogsdrifta i dag enn tidlegare.

Departementet meiner likevel at det er ønskjeleg at skogeigaren sitt miljøansvar, slik dette er formulert i

§ 4 første ledd også går fram gjennom utfyllande forskrifter til lova. Dette fordi departementet meiner det er eit offentleg ansvar å gi næringa klare rammer for miljøomsyna i verksemda. Reglane vil dessuten kunne fungere som eit sikringsnett dersom arbeidet

SAKSGANG:				
R.f.	Utvalg	Arkivsaksnr.	Møtedato	Utvalgssak
1	FORMANNSKAPET	05/01486-2	06.09.05	120/05

med den frivillige sertifiseringsordninga skulle svekkast i høve til i dag. Samstundes legg departementet vesentleg vekt på ikkje å legge nye byrder på skogeigarar som aktivt følgjer opp skogbruksnæringa sitt arbeid med miljøomsyn og miljøsertifisering. Ei forskrift må utformast slik at ho sikrar nødvendig minstekrav utan å svekkje den motivasjonen næringa har for frivillige miljøomsyn, og utan å kaste vrak på det verdifulle arbeidet som er lagt ned gjennom Levende Skog og sertifiseringssystem, kompetansehevingstiltak og anna som ligg i oppfølginga av Levende Skog. Departementet legg til grunn at dei som er tilslutta gjeldande sertifiseringsordning vil tilfredstille dei krava som blir sett i lova, og som vil følge av den komande forskrifta.

Under behandlinga av ot. prp. nr. 28 (2004-2005) om ny skogbrukslov var det ikkje semje mellom partia på Stortinget når det gjaldt spørsmålet om ei slik forskrift. Ap, Sp og Frp var mot ei slik forskrift mens flertalet, KrF, H, V og SV støtta forslaget frå Regjeringa. I forskrifta her har vi samla reglane om miljøomsyn, om forynging og reglane om tiltak mot skade på skog.”

Paragrafene 1-1 til 1-2 (**Innleiande føresegner**) viser til at formålet med forskriften er å fremme et bærekraftig skogbruk og at forskriften skal gjelde for all skog og skogsmark.

Paragrafene 2-1 til 2-3 (**Miljøomsyn**) krever at det skal tas hensyn til biologisk mangfold, friluftsliv, landskap og kulturverdier i samsvar med innholdet i skogbruksloven. Her fremgår det også at skogeieren skal gjøre rede for planlagte eller utførte tiltak i skogen og at hogst normalt bare skal kunne utføres i skog hvor det er utført miljøregistreringer. Der slike registreringer ikke er gjennomført, skal Levende Skog sine standarder leggest til grunn (Gjelder Indre Salten. Disse standardene er vedlagt saken og er ganske omfattende.). Også ved gjennomføring av andre skogbrukstiltak foreskriver forskriftutkastet at det skal skje i samsvar med sertifiseringssystemet etter Levende Skog.

I paragrafene 3-1 til 3-3 (**Forynging etter hogst**) slås det fast at skogeieren har plikt til å sørge for tilfredsstillende foryngelse etter hogst og at det skal være samsvar mellom hogstform og foryngelsesmetode. Fristen for å sikre tilfredsstillende foryngelse er i utkastet til forskrift satt til 3 år. Kommunen kan likevel etter søknad på grunn av klimatisk og andre lokale forhold forlenge fristen til 5 år etter hogsten. Forskriften omfatter også en tabell som viser både anbefalt og minste lovlige tetthet ved foryngelse. Forskriften synes ikke å gi hjemmel til å krevne bruk av spesielle treslag ved foryngelsen.

I kapitlet **Tiltak mot skadar på skog**, paragrafene 4-1 til 4-6 slås det fast som et hovedprinsipp at skogeieren skal drive skogbruk på en slik måte at det ikke oppstår fare for insektskader eller andre skader på skog. Kommunen blir i forskriften pålagt ansvaret for å overvåke skogens helsetilstand og kan pålegges å utarbeide oversikter og rapporter om skogens helsetilstand. Det fremgår også at når skogeiere får varsel om fare for sverming av skadeinsekter, så plikter de å iverksette ulike forebyggende tiltak. I forskriften er det også satt opp regler for hvor raskt hogd skogsvirke skal transporteres ut av skogen eller hvordan det ellers skal behandles for at det ikke skal bli yngleplass for skadeinsekter. Kommunen gis hjemmel til å pålegge skogeieren eller eieren av tømmeret gjennomføring av hogst eller andre tiltak for å motvirke insektskader. Hensyn til biologisk mangfold, landskap og friluftsliv skal også vurderes i tilknytning til gjennomføring av tiltak mot skogskader.

I paragrafene 5-1 til 5-5 (**Avsluttande føresegner**) gis kommunen ansvaret for å føre tilsyn med at reglene i denne forskriften og vedtak fattet med hjemmel i den, blir fulgt. Kommunen skal også med stikkprøver kontrollere at foryngelsen i skogen blir tilfredsstillende etablert og

SAKSGANG:				
R.f.	Utvalg	Arkivsaksnr.	Møtedato	Utvalgssak
1	FORMANNSKAPET	05/01486-2	06.09.05	120/05

kan i følge forskriften pålegge skogeieren å utføre tiltak for å bøte på skader for naturmiljøet og friluftslivet som skogbrukstiltak har medført.

Kommunen gis hjemmel til å dispensere fra reglene i forskriften hvis særlige skog- eller miljømessige hensyn tilsier det.

Vedtak som kommune gjør med hjemmel i denne forskriften kan påklages til Fylkesmannen.

Strafferammen for å bryte eller medvirke til brudd på reglene i denne forskriften er satt til bøter eller fengsel i inntil ett år. For å sikre at reglene i forskriften blir fulgt og at pålegg gitt med hjemmel i forskriften blir gjennomført, kan kommunen pålegge skogeieren tvangsmulkt (som er tvangsgrunnlag for utlegg).

Forskriften skal tre i kraft 1. januar 2006.

Vurdering:

I utkastet til forskrift legges ansvaret for å drive skogbruk på en måte som tar hensyn til biologisk mangfold, friluftsliv, landskap og kulturverdier, på skogeieren. Mange skogeiere i Indre Salten har neppe tilstrekkelig kompetanse til å følge opp et slikt ansvar og vil i praksis være avhengig av dels et nært samarbeid med den kommunale skogbruksforvaltningen og dels at de aktuelle skogsentreprenørene i området innehar tilstrekkelig kompetanse. I en del tilfeller vil heller ikke dette være tilstrekkelig for å ivareta det ansvaret som fremgår av loven og forskriften. Det vil være behov for skogbruksfaglig kursing av en del skogeiere.

Sertifiseringssystemet etter Levende Skog har i praksis vært gjeldende noen år for flere av de tyngre skogsdriftene i Indre Salten. Flere av de litt tyngre veddriftene samt de fleste små veddrifter som skogeieren egenhendig står for, har frem til nå ikke blitt omfattet av sertifiseringsordningen. Ved at departementet nå gjennom denne forskriften legger til grunn Levende Skog sine standarder som grunnlag for skogbrukstiltak, må det ved all skogbruksvirksomhet tas hensyn til de verdiene som er nedfelt i sertifiseringssystemet etter Levende Skog og da med kommunen som forvalter av regelverket. Særlig for områdene i Indre Salten vil dette kunne styrke hensynet til biologisk mangfold, friluftsliv, landskap og kulturverdier.

Når det gjelder forskriftens kapittel om foryngelse etter hogst, så synes reglene ved første øyekast å ha blitt kraftig innstrammet og mer spesifisert. I og med at forskriftsutkastet ikke synes å hjemle pålegg om bruk av spesielle treslag, kan det vise seg at forskriften i realiteten ikke er så streng likevel. På de fleste hogstflater etablerer det seg ganske raskt på naturlig vis foryngelse av lauvskog og denne foryngelsen blir gjerne mer enn tett nok. Dermed blir i mange tilfeller forskriftens regler fulgt opp uten særlige tiltak og økonomiske utlegg fra skogeiers side. En skikkelig foryngelse av gran eller furu vil normalt kreve mer ved at det settes igjen frø- eller skjermtrestillinger eller ved at det gjennomføres skogplanting. Dette medfører redusert inntekt for skogeieren som jo ikke selv (i sin levetid) vil ha noe særlig igjen økonomisk ved at det etableres tilfredsstillende foryngelser av gran og furu. I den senere tid synes det å ha blitt dårligere og dårligere stelt med foryngelsen etter hogst i det norske skogbruket. Denne forskriften synes ikke å ville medføre noen særlig reaksjon mot dette.

SAKSGANG:				
R.f.	Utvalg	Arkivsaksnr.	Møtedato	Utvalgssak
1	FORMANNSKAPET	05/01486-2	06.09.05	120/05

Siden det er en næring og en næringslov det tross alt er snakk om her, må hva som er tilfredsstillende foryngelse, i stor grad være knyttet til hva som gir størst produksjon økonomisk sett for skogeieren og samfunnet. Dermed bør det i forskriften i en viss grad hjemles at det kan gjøres pålegg om bruk av bestemte norske treslag ved foryngelse etter hogst og uavhengig av om treslaget hører naturlig hjemme i området. Det bør bl.a. ikke være akseptabelt at det etter hogst satses på et treslag som gir vesentlig dårligere økonomi enn det treslaget som ble hogd. For eksempel vil et granfelt normalt ha en rotnettverdi som er 5 – 10 ganger så stor som tilsvarende verdi for et bjørkefelt på samme bonitet. Det kan slik sett faktisk være vel så viktig hvilket treslag som velges som hvor stor tettheten i foryngelsen er.

I forskriftsutkastet § 3-3 står det ”Kommunen kan berre gi pålegg om å forynge med treslag som naturleg høyrer heime i området”. Denne pasusen er vanskelig å forstå i og med at forskriften kun hjemler pålegg om foryngelse med et uspesifisert treslag, med en viss minste tetthet med en 3 (5) årig frist. Hvis kommunen må gi pålegg om foryngelse (neppe aktuelt så ofte idet den naturlige lauvforyngelsen gjerne kommer raskt og tett) til en skogeier og han for eksempel planter norsk gran med tilfredsstillende tetthet innen fristen, så vil det stort sett være greit selv om norsk gran ikke hører naturlig hjemme i det aktuelle området.

I kapitlet om tiltak mot skader på skog synes det ikke å være så mye nytt. Det meste er hentet fra eksisterende forskrift som skal oppheves ved kommende årsskifte. Også på dette området må vi regne med at mange skogeiere mangler kompetanse. Dette kan bøtes på ved at de samrår seg med kommunens skogfaglige personale samt ved å delta på skogbrukskurs.

Sammen med den nye skogbruksloven vil denne nye forskriften medføre at kommunene får et klart større ansvar og selvbestemmelsesrett og en noe større arbeidsmengde i tilknytning den lokale skogbruksvirksomheten.

Innstilling:

Formannskapet viser til saksutredningen og mener at det med hensyn til biologisk mangfold, friluftsliv, landskap og kulturverdier er positivt at Landbruks- og matdepartementet ønsker å innføre Forskrift om berekraftig skogbruk.

Når det gjelder kapitlet om Forynging etter hogst, mener formannskapet at det i en viss grad må hjemles at det kan gjøres pålegg om bruk av bestemte norske treslag ved foryngelse etter hogst og uavhengig av om treslaget hører naturlig hjemme i området. Det bør bl.a. ikke være akseptabelt at det etter hogst satses på et treslag som gir vesentlig dårligere økonomi enn det treslaget som ble hogd.

Behandling i FORMANNSKAPET - 06.09.2005:

Siv Mossleth foreslo:

1. Den nye loven om skogbruk har klare forutsetninger om et bærekraftig skogbruk og om en langsiktig ressursforvaltning. Skogeierens ansvar for å forvalte egne skogressurser og ta miljøhensyn står sentralt i loven.
2. Det er derfor ikke nødvendig med en detaljert forskrift som legger unødige restriksjoner på skogbruksnæringen.

3. Tilskuddet til planting av ny skog bør gjeninnføres. Tiltak som øker aktivitet og lønnsomhet i næringa må påvirkes.

Siv Mossleths forslag ble enstemmig vedtatt.

Enstemmig vedtak i FORMANNSKAPET - 06.09.2005:

1. Den nye loven om skogbruk har klare forutsetninger om et bærekraftig skogbruk og om en langsiktig ressursforvaltning. Skogeierens ansvar for å forvalte egne skogressurser og ta miljøhensyn står sentralt i loven.
2. Det er derfor ikke nødvendig med en detaljert forskrift som legger unødige restriksjoner på skogbruksnæringen.
3. Tilskuddet til planting av ny skog bør gjeninnføres. Tiltak som øker aktivitet og lønnsomhet i næringa må påvirkes.